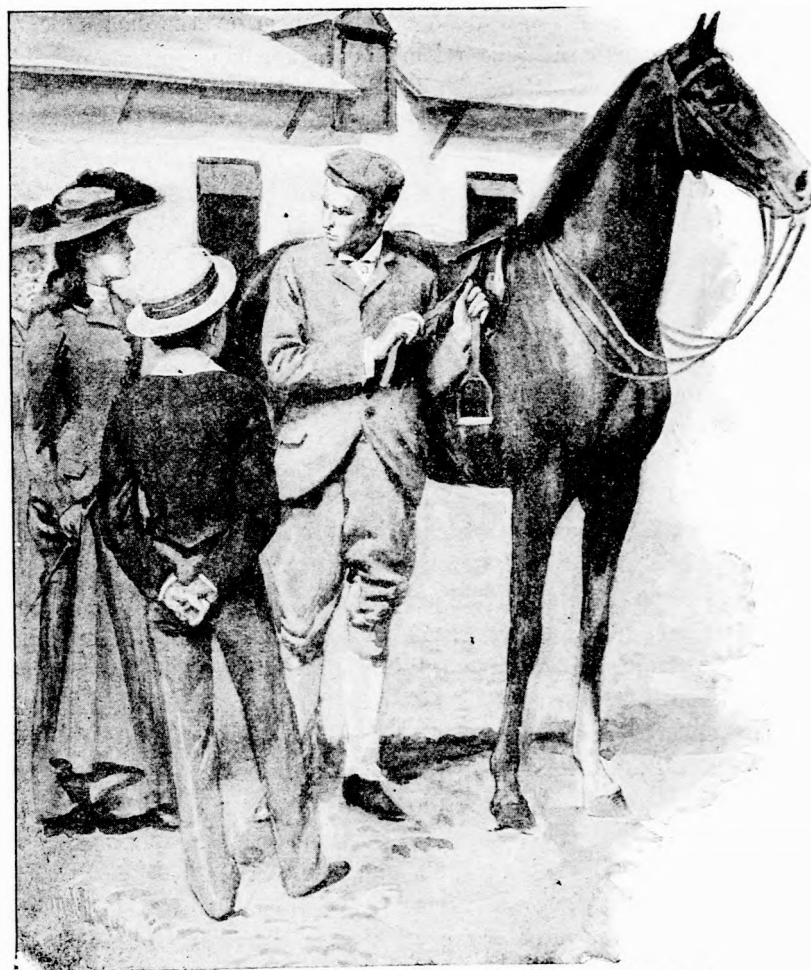

KIS LAP

Szerkeszti Forgó bácsi.

GYÖNYÖRÜ PARIPÁJA VOLT . . . (Lásd a 70. lapon.)

LX. köt. 5. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1901. február 3-án.

AZ ŐSÖK KINCSE.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

BOLDOGAN ébredt föl Andor más nap reggel, nem éppen nagyon korán. Hamar bele szokik az ember a jóba s így Andor is most már nem tűnődött, nem álmélkodott saját maga fölött, hanem örvendve gondolt arra, hogy általában nagyon meg lehet elégedve azzal, amint az ősi kastélyban fogadták. Csupán Katinka mutatkozott kissé fagyosnak.

— No, majd csak megbarátkozik velem ő is és akkor jó barátom lesz itt mindenki.

Nem is gyanította, hol lappang pedig máris egy titkos ellensége!

Öltözködése közben jelenté neki az inas, hogy Erdey ur a földszinti kis ebédlőben várja a reggelihez. Sietett, hogy ne várokoztassa a kedves öreg urat. Amint a lépcsőn lefelé ment, eszébe jutott éjjeli látománya.

— Hm! Az bizonyos, hogy láttam valamit... nagyon hasonlított egy fehér nőalakhoz. Tehát Katinka csakugyan szintén láthatott valamit. Ő hiszi a régi meséket... Ugy látom, legjobban szeretné ő maga is, ha afféle középkori vár-kisasszony lehetne. Nagyon büszke mindenre, ami az ősi családunkat érinti... talán még az is tetszik neki, hogy külön saját kísértetünk van a kastélyunkban. Ha fél is tőle, mégis hiszi, mert a babonás ősök is hitték. No, ez már bolondság!... minden esetre nyomára járok, mit látott Katinka és mit láttam én.

Egyelőre nem gondolhatott rá tovább, mert az ebédlőben már csakugyan várta Erdey ur. Az asztal meg volt terítve s

mihelyt Andor belépett, az inas már hozta a reggelit.

— Fogjunk hozzá, kedves fiam, szólott az öreg ügyvéd. A többieket nem várjuk. Matilda néni különben is mindig a szobájában reggeliz.

— De hát Katinka és Etuska?

— Azok kiünn kószálnak valahol a mezőn. Matilda néni nagyon nagy szabadságot enged nekik... persze, megszokták még az öreg Domokos bácsi életében, aki ugyan-csak kényeztette őket, kivált Katinkát. No, ebbe nem avatkozom; a leányok Matilda néninek a gondjára vannak bízva; ő lássa, hogyan boldogul velök. Én csak akkor szólnék bele, ha nagy hibát látnék; de hogy mikor reggeliznek, azzal nem törődöm. Mi azonban lássunk hozzá.

Hozzá is láttak a bőséges reggelihez, miközben Erdey bizalmasan szólott:

— Azért hivattalak, kedves fiam, mert még ma elutazom; de előbb egy pár komoly dologról köll veled beszélnem. Már nagy fiu vagy és örömmel látom, hogy komolyan tudsz gondolkodni. Így hát persze magad sem hiszed, ugy-e, hogy miután szépen bele ültél az ősi nagy uraságba, most már csupa dinom-dánom lesz az életed, egyébre nem is lesz gondod. Aki a Garamvályak ősi nevét és nagy uradalmait bírja, annak nagy kötelességei is vannak, és biz' én nem is tudom, vajjon idővel majd egyszer-másszor nem fogsz-e még akár a Bándy uram szobácskájába is vissza kívánnozni.

Az öreg ur ezt kissé mosolyogva mondta s Andor szintén félig komolyan, félig vidáman felelé:

— Nem, kedves Bódi bácsi, azt nem hiszem, hogy oda vissza kívánnozzam. Majd

csak inkább rajta leszek, hogy megfeleljek még nehéz kötelességemnek is. Megtettem eddig szegény sorsban is, már nagyon kicsike koromban megtanított rá jó atyám.

— Helyes! Áldjad érte az emlékét. De . . . tovább nem beszélgethetünk. Jönnek a leányok.

Csakugyan nyílt az ajtó s belépett a két leány, vidáman pirosan, nagy csomó vad virággal a kezökben.

Katinka nem barátságtalanul ugyan, de feszesen, komolyan köszönt, míg Etuska élénken szólt:

— Jó reggelt, kedves Bódi bácsi! Jó reggelt, Andor! Ejnye, már meg is reggeliztek? Pedig siettünk, hogy együtt reggelizhessünk.

— Hja, mi rendes emberek vagyunk, nem kalandozunk el mindjárt hajnalban a háztól, mondá Erdey ur derülten.

— Csak itt közel jártunk a mezőn. Korán ébredtünk fel, gyönyörű reggel volt, hát kisiettünk. Téged is ki akartunk zavarni az ágyból, Andor; de Katinka nem engedte.

— Jól tette, jegyzé meg az öreg ur. Nem szerettem volna, ha nem találom itthon. Dolgom van vele. Jőjj velem a szobámba, Andor fiam!

— Csak nem viszi el, bácsikám? Ugyan mi dolgod lehet, Andor?

— Az igazat megvallva, én magam sem tudom. De elég, ha Bódi bácsi tudja.

— No jó! Hanem aztán jőjj vissza!

— Minden esetre. Csak tudjam, hol talállak.

— Itt már aligha, szólt közbe Katinka. Megreggelizünk, aztán átöltözünk és kilovagolunk. Körülbelül egy óra múlva az istállónál leszünk s ott megvárunk.

— Ott leszek!

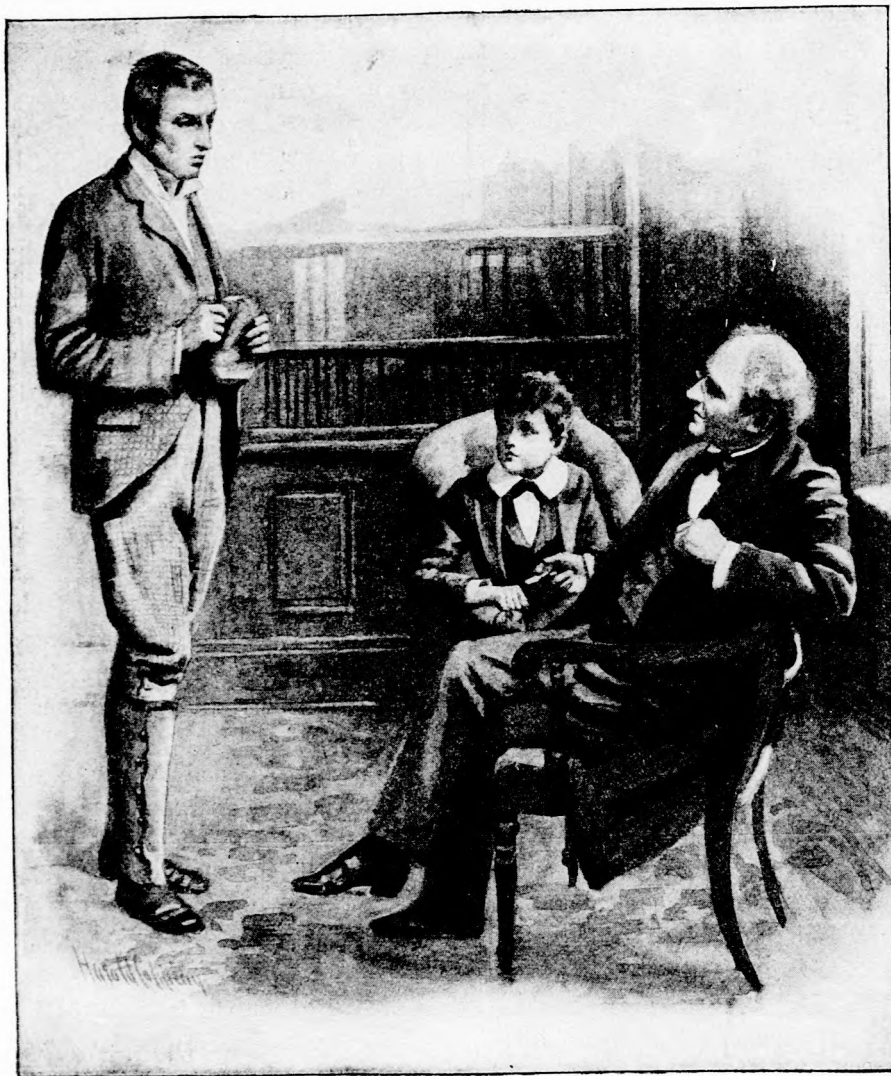
Az öreg ügyvédnek külön lakó osztálya volt a kastélyban, a kertre néző oldalon. Ide vezette Andort s míg ő maga karos székekben kényelmesen elhelyezkedve, szivarra gyújtott, Andor kitekintett az ablakon. Gyönyörű virágos kert terült ott el, a virág-csoportok, dísz-bokrok közt pedig márvány talapzaton alacsony oszlop állt, melyen nap-óra volt elhelyezve. De most csak futólag pillantott Andor ezeken végig, aztán vissza tért az öreg urhoz, aki így szólt:

— Ülj ide mellém, kedves fiam. Komoly beszélünk lesz. Azt már tudod, hogy gyámod vagyok. Tehát rendelkezhetem, hogy mitévő légy. De én egyuttal jó barátod is akarok lenni, akihez teljes bizalmod legyen. Azért tehát, mielőtt határozok, tudni szeretném, mi a saját óhajtasod a jövődre nézve. Most vakáció ideje van, rád is fér néhány heti szórakozás. De azután? Mit kívánnál azutánra? Persze, többé nincs szükséged azért tanulnod valamit, hogy majdan megkeresd a kenyeredet. Duszgazdag vagy. Csupa játékkal azonban nem töltheted az idődet addig, míg nagyra nősz. Hát mit óhajtanál, hogyan legyen?

— Arról gondolkoznom sem köll, felelé Andor komolyan és nyílt határozottsággal. Óhajtasom az, hogy folytathassam tanulmányaimat. Tanulni óhajtok, sokat, sokat! Mikor még szegény kosztos diák voltam, mindig arról álmodoztam, hogy valamikor majd tudós író ember leszek, mint jó édes apám. És erről nem szeretnék lemondani. Mert ugy-é kedves Bódi bácsi, ha most már a gazdag Garamváry Andor vagyok is, azért még szentelhetek időt a tudományoknak is?

Erdey ur válasz helyett legelőször is megölelte a fiut.

— Nem csalódtam abban, amit rólad gondoltam, kedves fiam. Kár, hogy Domo-

— MÉLTÓZTATIK PARANCSOLNI? (Lásd a 69. lapon.)

kos nagybátyád nem ismert. Igen, azért hogy módba jutottál, nem csak szentelhetsz időt a tudományoknak, hanem ez kétszere-

sen kötelességed is. Az a derék ember, aki nem pusztán élvezetekre fordítja a kincseket, melyekkel a Gondviselés megaján-

dékoz
haszn
mozd
tisztá
dat,
keres
tanul
Késő
polgá
van
város
láss
azon
Jó l
A
öreg
—
sem
—
még
pán
nagy
vagy
mos
azon
emb
nagy
akit
lesz
Sza
min
tisz
szer
nem
ben
den
vag
nem
Tel
mo

dékozta, hanem kimüveli elméjét, hogy hasznos fia legyen honának, tudással előmozdítsa embertársai javát. Ezzel tehát tisztában vagyunk. Folytatod tanulmányaidat, még pedig olyképp, hogy derék nevelőt keresek számodra s itthon mint magántanuló fogsz a vizsgálatokra elkészülni. Később aztán Budapestre mégy egyetemi polgárnak... No, az még kissé messze van és majd addig is ellátogatunk a fővárosba, de még másfelé is, hogy korán láss mentül többet a világból. Állandóan azonban itt fogsz lakni az ősi hajlékban. Jó lesz így kedves fiam?

Andor meghatottan ragadta meg a jó öreg kezét és megcsókolta:

— Édes jó Bódi bácsi! Megálmodni sem tudnám szebben.

— Eddig tehát rendben volnánk. De még egyéb dolgod is lesz itthon, nem csupán tanulgatni és szórakozni. A családi nagy jószágokat én kezelem; te még fiatal vagy hozzá, hogy valamiben intézkedjél, most még nem vállalhatnád. Lassacskán azonban meg köll ismerkedned mindennel: emberekkel, földekkkel, erdőkkel, hogy mire nagyra nőttél, ne legyen itt senki és semmi, akít és amit jól nem ismersz. Csak így leszel majdan igazi ura az ősi vagyonnak. Szabad óráidban tehát járni-kelni fogsz mindenfelé és rajta leszel, hogy a sokféle tisztség, cselédség megismerjen, meg is szeressen, egyuttal pedig azt is lássa, hogy nemes, de komoly és szigoru gazdája lesz benned. És ha szemes leszel, meglátsz mindent. Ázzal nekem is segítesz, mert én nem vagyok mindig itt, sokfelé van dolgom és nem tudok meg minden bajt és hibát. Tehát afféle kis helyettesem leszel már most is, és ha hibát látsz, jelented nekem.

— Rajta leszek, hogy hasznomat lássa kedves bácsi, felelt Andor örömtől kipirult orczával.

Kopogás hallatszott az ajtón.

— Lehet! kiáltá Erdey ur.

Magas termetű, még fiatal férfi lépett be, a lovászok rendes öltözékében. Arcza csontos, sápadt volt, a szeme kicsiny és alattomos kifejezésű. Andor most látta először és szinte röstelte maga előtt, de olyanformát érzett, hogy ez az ember nem tetszik neki. Hogy miért, azt nem tudta volna megmondani.

— Méltóztatik parancsolni? szólt a belépő alázatosan megállva Erdey ur előtt. (Lásd a képet a 68. lapon.)

— Azért hivattam, mert figyelmeztetni akarom valamire, szólt Erdey ur nagyon kemény, szigoru hangon. Átvizsgáltam a számadásait az istálló költségeiről, de sehogy sem találtam rendben. Háts ló, hámos ló, hintós ló most sokkal kevesebb van, mint boldogult Domokos ur idejében, egyelőre nincs is szükség annyira, a kiadás mégis több. Ilyen gazdálkodást nem tűrök.

Andor, aki szemmel tartotta a lovászt, észre vette, amint ennek az arczán egy pillanatra, de csak épp egy pillanatnyira, olyan gyűlöletes, kaján kifejezés villant végig, hogy szinte megijedt tőle. De a következő pillanatban Bálint már nagyon alázatosan mondá:

— Igen, magamnak is feltűnt, hogy hibának köll lenni valahol. Majd igyekezni fogok, hogy a nagyságos ur meg legyen jövőre elégedve.

— Azt el is várom. És figyelmeztetem, hogy szemmel fogom tartani a dolgot. Egyelőre, úgy gondolom, ennyi is elég.

Bálint mélyen meghajlott és távozott, Erdey ur pedig így szólt Andorhoz:

— Ime, kedves fiam, ez mindjárt egyik ember, akit erősen szemmel köll tartani. Rossz embernek vélem, de még nincs semmi bizonyíték a kezemben, hogy elesp-hassam. Kissé bajos is, mert már az apja is itt szolgált s őt magát még a néhai Domokos ur tette meg fő-lovasznak. A leg-főbb pártfogója pedig Katinka, akinek nagyon hizeleg és mindenben keresi a ked-vét. Ugy tünteti föl magát előtte, mint a Garamvály család leghivebb szolgáját. Min-dig az ősi dicső Garamvályakról beszél, akikről apjától, nagypapjától ezt meg azt hallotta, meg hogy Katinka az igazi méltó nemes Garamvály kisasszony. Az efféle pedig tetszik Katinkának, akinek tele van a feje regényes ábrándokkal. Hát kedves fiam, légy óvatos ezzel az emberrel szemben. Azt is hallottam már róla, hogy sokszor látják gyanus emberek társaságá-ban. No, de amig bizonyosat nem tudok, nem akarok Katinkának keserüséget okozni. Most pedig, kedves fiam, menj Katinkáék-hoz. Már bizonyosan várnak.

Andor egyik inassal elvezetteté magát az istállóhoz, ahol Katinka és Etuska már csakugyan várták. Mind a ketten lovagló öltözéket viseltek s Etuska már messziről kiáltá:

— Siess, Andor! Már nyergelik a lova-kat... Te is velünk tartsz, ugy-e?

— Biz' én nem igen tudom, felelé Andor őszintén. Én még soha sem ültem lóháton, hát úgy sejtem, hogy nem is tudok lovagolni.

Katinka arczán újra az a megvető kifeje-zés jelent meg. Akár csak felkiáltott volna: »Milyen szegény! Egy Garamvály, aki nem tud lovagolni!« Andor azouban ezt talán

nem is látta, mert tekintete a szintén ott levő Bálint lovászra esett, aki gunyosan vigyorgott. Bensőleg Andor, mi tagadás, haragra lobbant; de uralkodott magán és nyugodtan mondá:

— Nincs mit csodálkozni rajta, hogy eddig nem lovagoltam, mikor nem volt lovam. Most természetesen hozzá látok és akár mindjárt megkezdhetem.

Katinka arczán eltűnt a boszuság s élénken mondá:

— Helyes! Nagyon rösteltem volna, ha afféle pipogya diák vagy. Mit gondol, Bálint, melyik lovat nyergelhessük meg Andor urfinak?

— Legjobb lesz a Csillag. Az volt a boldogult nagyságos urunk kedves lova... az illeti meg az urít, az új gazdát, felelé a lovasz.

— Nem, nem! szólt Etuska. Azzal nem fog birni. Ne engedd, Katinka!

— De ha Bálint azt hiszi...

— Oh kérem, nagyságos kisasszonykám... ha talán fél az urfi, vagy még gyöngé...

S a lovasz ismét olyan csufondárosan vigyorgott. De Andor megint csak nyu-godtan szólt:

— Nem félek, a karom sem gyöngé. Bálint mint fő-lovasz jól ismeri a lovakat és ha jónak gondolja, hát nyergelje meg számomra a Csillagot.

Néhány percz múlva Bálint elő vezette Csillagot. Gyönyörű, hatalmas sötét pej pa-ripa volt ez (Lásd a képet a czimlapon) s Andor oly bátran ült rá, mint ha már rég szokva volna hozzá. De épp csak fölült, mikor oda ért Erdey úr. Kissé meglepődve kérdé:

— Tudsz jól lovagolni, hogy a Csillagra ültél, Andor?

— Most fogom megpróbálni, tudok-e, felelé a fiu őszintén. Még nem ültem lovon.

A következő pillanatban egyik-másik a jelen voltak közül ugyancsak jobb szeretett volna ott nem lenni. Mert az öreg úrnak máskor oly jóságos, szelid képe hirtelen megváltozott, szinte kivörösödött a haragtól, a szeme szikrázott s amint körül nézett, senki sem mert a szemébe nézni.

— Kitől ered ez az oktalanság? kérdé mennydörgő hangon. Hogy lehetett ilyen esztelenséget megengedni, Katinka? Hát nem tudja azt itt mindenki, hogy a Csillag olyan ló, mely a legerősebb férfit is próbára teszi?

Katinka megzavarodott, mert érezte, hogy van része a hibában. De segítségére sietett Bálint, ki alázatosan mondá:

— Én ajánlottam... úgy gondoltam, hogy az urfi elég erős...

Katinka hálásan pillantott a lovászra, hogy ez így magára vette az egészséget. Erdey úr pedig még mindig kemény hangon szólt, ujjával megfenyegetve Bálintot:

— Azt mondom, jobban az eszén járjon! Nem azért hoztam ide Garamváry Andort, hogy mindjárt az első napon nyakát szegje. Andor, rögtön szállj le! Bálint, fogja erősen a lovat!

Erre valóban szükség is volt, mert a tüzes paripa épp akkor már nyugtalankodni és ágaskodni kezdett. Félni lehetett, hogy a fiu lezuhan. De Andor keményen össze szorította a térdeit, nem esett le. Végre szerencsésen le is szállt s őszinte nyíltsággal mondá:

— Könnyen nem dobott volna ugyan le, de mégis nem nekem való.

— A harmadik pontit kell fölnyergelni, parancsolta Erdey úr. Azon fogsz lovagolni.

Megtiltom, hogy más lóra ülj! Remélem, nem felejtetted el, hogy engedelmességgel tartozol nekem.

— Soha, kedves bácsi! felelé Andor. Sőt köszönöm, hogy megóvott a bajtól, melybe egy kicsit bizony a magam hiúsága is sodort volna.

Ez az őszinte szó lecsillapította az öreg urat. Elő vezették a szelid kis poni lovakat. Andor és a két leány nyeregbe ült és elvágtatott. Erdey úr pedig vissza tért a kastélyba. Bálint a fogait csikorgatva nézett utána és dühösen morogta:

— Na ugyan vigyáz rá a vén medve... pedig milyen jó lett volna, ha mindjárt a nyakát szegi!... Ebből az urfiból még szemes gazdát nevel az a vén medve a nyakunkra... A kisasszonyokkal könnyen boldogultunk volna... de így hamar vége lesz a jó világnak.

(Folytatása következik.)

SIKOS A HÓ, RÖPÜL A SZÁN.

— A »Kis Lap« színes műmelléklete. —

SIKOS a hó, röpül a szán lefelé a domb oldalán s nagy a vígság a jó csuszkán. Rendjén is van, mert Tél apó nem marad nálunk sokáig, tehát ami örömet nyujt, idején meg köll ragadni.

A jó kedvű fiatalság nem is mulasztja el. Már épített hó-embert, vívott csatát hó-bombával, de Rókafi aztán így szólt:

— Ez mind semmi! Tudok én jobbat. Tegnap ott jártam a domb tájékán, pompás hó födi a lejtőt, nagyszerűen szánkázhatunk.

Előkereste a szánkóját, akinek volt; akinek pedig nem volt, hamarosan össze rótt olyat amilyent, és mindjárt ebéd után kivonult az egész társaság.

— Aki egész délután, ahányszor csak indul, hiba nélkül érkezik a domb tövébe, az lesz a győztes! adta ki a jel-szót Rókafi.

— Helyes! hagyta rá Morgó.

— No bizony! jegyzé meg Tarajos hetykén. Ehhez a győzelemhez könnyü hozzá jutni s fogadok, hogy én leszek az a győztes.

Megindult a vidám verseny és sebesen mint a szél csusszantak le a meredek havas lejtőn. Szint' azt hitték, hogy röpülnek. De bezzeg Tarajos urfi hamar kigyógyult a hetykeségből és megtanulta, hogy érteni köll ám még az ilyen szánkázáshoz is. Lám, az okos Morgó nyugodtan kormányozza két kurta botocskával a szánkóját; mindig arra csusszan, amerre akar. Tarajos urfi Kácsér pajtással ült egy szánkón s nevette a többieket.

— Hogy vesződnek, mint ha csónakot kormányoznának! Lesiklik a szán magától is.

Siklott is az övék gyorsan s utól érte a Posikáék szánkóját, bele is ütközött keményen. A két Posika azonban jó kövér és nehéz legény volt, az ütközés ki nem zökkentette őket; hanem bezzeg fölfordult a Tarajosék szánkója és kipottyant Tarajos urfi jobbra, Kácsér urfi balra, nagy ijedten vértfogva és hápogva.

— Ne féljetek semmit, biztatta Morgó. Puha a hó, nem törik csontotok. Álljatok szépen talpra!

Igen bizony, ha tudtak volna! Csak hogy a sikos meredek lejtőn nem lehetett. Hát gyönyörűségesen gurulva és hemperegve érkeztek le a domb aljába.

— No Tarajos, bizonyos, hogy te leszel a győztes! incselkedett Nyuszika.

Röstelkedett Tarajos, mert hisz' győztes már nem is lehetett. Csak mentegetőzést próbált:

— A két Posika az oka! Minek voltak az utunkban?

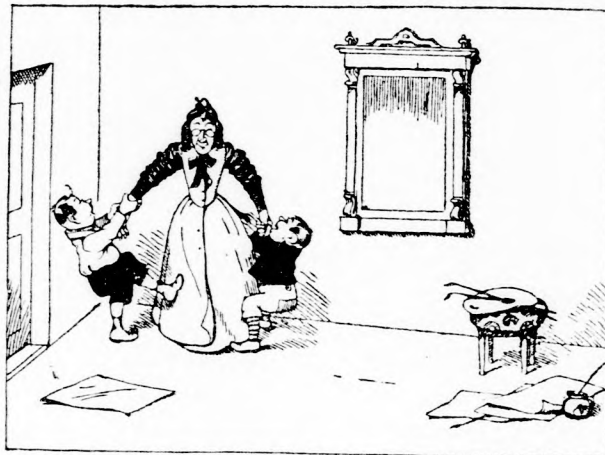
— Tudtál volna kikerülni, ha oly nagyon hetykéldtél, felelték Posikáék kaczagva.

Tarajos urfi megorrolt és durczásan haza futott. Mit ért vele? Unatkozott, boszankodott, míg ha maga is jót nevet, tovább mulathatott volna úgy, mint a többiek, akik csak este tértek haza a jókedvtől ki-melegedve és ezzel köszöntek el egymástól:

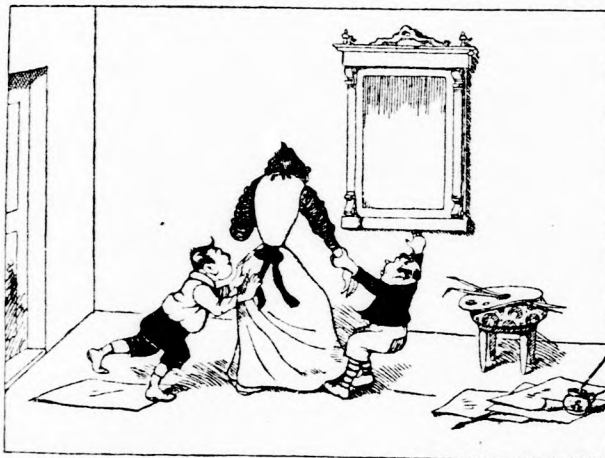
— Holnap folytatjuk! Mert szánkázni nagyon jó, de nem tart soká a hó!

JELES TOROK.

— Roszcsont Ferke s Vánczi legujabb csin

1. »Édes kedves Mari néni,
Szépen kérünk tégedet:
Engedd meg, hogy lefesthessük
A becses arczképedet!

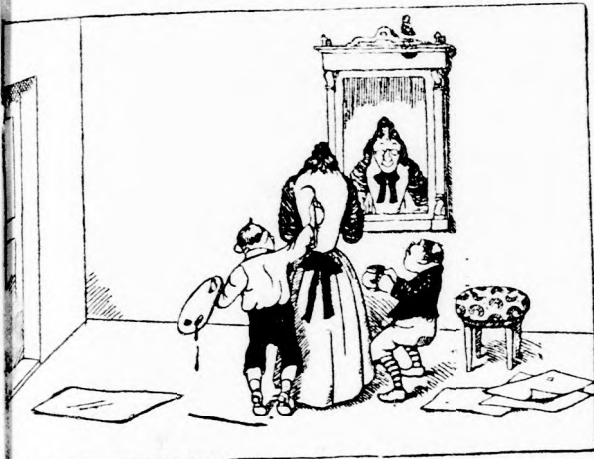

2. Előbb állj a tükör elé
És igazgasd magadat!
Laczival megkeverem a
Festékeket az alatt.»

VELES TOROK.

Ferké s Váza legújabb csinyje. —

3. *Hogy a kért megtagadja,
Voltakép nincs rája ok:
»No, nem bánom, hogy ha ezzel
Kedvetekben járhatok . . .«*

4. *»Megvan a kép, kedves néni . . .
Sikerült, pompás, remek!
Mond a néni: »Jó! De hová
Pingáltátok képemet?«*

HÁROM SZEM KUKORICZA.

— Vig mese. —

(Vége.)

A JÓSZIVŰ királyfi persze hogy nagyon megsomorodott, mikor megtudta, milyen siralmas állapotra jutott apjának a jó barátja familiástul. De mégsem gondolt arra, hogy most már rögtön hátat fordítson az elátkozott királyi családnak. Tűnődött, törte a fejét s dél után fölkereste az öreg fő-főtanácsost.

— Jó öregem, mondá, nagyon keserves dolog az, hogy király ő felsége gunár alakjában sétál, a királyné pedig mint tyuk kíséri és mellettök a szép király-kisasszony páváskodik. De hát nem szabad ezt annyiban hagyni! Kell módjának lenni, hogy megszabaduljanak.

— Van is, nincs is, mondá az öreg búsán. Megmondta az a rejtelmes anyóka, hogy akkor szabadulnak meg, ha megeszik azt a három szem kukoriczát, melyet ő minden éjjel oda szór a nagy mezőre.

— No hát! Meg köll keresni!

— Jaj, nemes királyfi, könnyü ezt mondani, de lehetetlen megcselekedni. Mert az ám a föltétel, hogy ők maguk találják meg, vagy olyan ember, aki teljes tökéletes jó-ságu. Én, mint hűséges hive királyomnak, megtettem mindent, amit lehetett. Legelőszőr is rajta voltam, hogy titok maradjon a dolog, mert ugyan szép historia kerekedne, ha a nép megtudná, hogy baromfi család ül a trónuson. Még itt a palotában sem tud bizonyosat senki, bár valamit gyanítanak, mert feltűnő, hogy reggel nem látják a királyi familiát, de a titkos udvarból kihallatszik a gágogás, kodácsolás. Bizony, meggyült a bajom! Az az ármányos tündér keményen szabta ki a bünte-

tést, hogy nappalra szabta! Persze, éjjel nem volna nagy baj, akár milyen alakban alusznak; de nappal! Amint a hajnal pirkad, bele zsugorodnak madár alakjukba s leviszem őket titkos udvarukba, ott gyötörödnek éhesen egészen estig, mert semmi éték le nem megy a torkukon . . . csak az a három szem kukoriceza köllene!

Persze, kerestük is azt! Eleinte kivittem őket magukat, de nem találták; ellenben

majd hogy új veszedelem nem érte őket: róka lesett, kánya csapott le rájuk. No, az már csak rettentő volna, ha róka enné meg a király ő felségét vagy kánya a királynét. Hát ezt abba köllött hagyni. Azután kihirdettem, hogy három szem kukoriceza van azon a nagy mezőn. Aki megtalálja, jót tesz a királyi familiával; de jutalmat nem ígérhettem, mert aki haszonért keresné, bizonyos, hogy nem találná. Hát

A MI VASÁRNAPUNK.

I.

Igy ülünk, szépen felöltözve, délelőtt a templomban. A középső, az vagyok én, a Zsuzsika. Jobbról, az Gusztika. Balról, az Tonesika. Én már tudok imádkozni, de ők nem. Mindig azt sugdossák: »Mégsem megyünk ebédelni?« Ugy-e, az nem illik?

igy nem is mozdította senki a füle botját sem, mivel hogy senki sem szerette a kemény királyt.

— Majd bizony! Holmi oktalan szeszé-szélyeért fogunk fáradni! mondogatják.

Hát így bizony nem tudom, mi lesz. Ha az a gonosz tündér vagy boszorka meg nem könyörül, örökre veszve a királyi familia, mert a kiszabott feltételt ugyan ki teljesíthetné?

Az öreg fő-főtanácsos e szavaira elbusult a királyfi. Valóban, ha azt a három szem kukoriczát csak teljes tökéletes jószág ember találhatja meg, akkor bajos a segítség, mert olyan ember talán nincs is a föld kerekiségén.

De azért csak nem volt a királyfinak nyugta.

— Ha hibáztak is, már ugyancsak meglakoitak! De szívesen segítenék, ha rajtam

állana! No, megpróbálni megpróbálhatom. Nem hiszem ugyan, hogy sikerüljön, de megnyugvásomra lesz, hogy megpróbáltam.

Más nap korán hajnalban kiment arra a nagy mezőre s amint odaért, még inkább belátta, hogy lehetetlenséget próbál. Ezen a nagy mezőn, melyet sűrű, magas fű borít, hogy lehessen egy-egy szem kukoriczát megtalálni? De már ha kijött, mégis csak belefogott, hajladozott, turkált a fűben, bizony

bele is fájult a dereka és csorgott az arczáról a verejték.

Sokáig fáradozott így. Egyszerre csak fölragyogott a szeme... ni... ott egy szem kukoricza! Oda rohant... hajh!... de már valaki más is épp akkor látta meg, még pedig egy fiatal veréb és ez volt a fűrgébb. Bekapta a kukoricza-szemet, épp mikor a királyfi oda ugrott. Rohanásában rátaposott a verébre, mely fájdalmasan esi-

A MI VASÁRNAPUNK.

II.

Igy ülünk az edétnél. Velünk vannak a bábuk és a czieza is, hogy ne sirjanak. Én meg Gusztika már szépen tudunk ülni, de Toncsika folyvást fészkelődik, meg a czieza is maradhatatlankodik. Pedig az nem illik!

pogott, de még el tudott menekülni. A királyfi busan nézett utána.

Csüggedni azonban nem csüggedt. Sőt abból, hogy az egyik szemet majd hogy meg nem kerítette, bátorságot kapott. Hát ha a másodikkal több szerencséje lesz?

Még azonban nem keresgélt sokáig, midőn fájdalmas csipogást hallott a fűből. Oda néz, hát azt a kis verebet látja, amelyik elkaparította előle a drága kuko-

ricza-szemet. Kínosan vergődött a földön, a félszárnya lelógott és vérzett. Nem tudom én, mit tett volna más ember... talán-talán dühösen agyon taposta volna a madárkát.

A királyfi nem ezt tette. Gyöngéden fölvette és megvizsgálta, miközben így szólt:

— No, te szegény verebecske, nem vált javadra az a szem kukoricza! Lásd, miért nem hagyta nekem? Persze, nem tudhattad, mennyire fontos lett volna számomra.

Ugy okoskodtál, hogy neked is jussod van ahhoz, amit találsz... De még vádolhatsz is engemet, hogy megsebesítettelek... Ejnye no!... Mit csináljak veled? Ha itt hagylak ilyen tehetetlenül, még fölfal valami éhes kánya. Megállj no... haza viszlek és ha megsebeztelek, meg is gyógyítalak.

Haza vitte a madárkát, kimosta a sebét, aztán kalitkába helyezte és enni valót is szórt neki. Mikor ezzel elkészült, vissza

tért a mezőre, folytatta a keresést. Nagy sokára ismét volt öröme. Megpillantotta a második kukoricza-szemet. De oh!... ezzel is úgy járt, mint az elsővel. Csak-hogy most egy egérke kaparintotta el és erre is rátaposott, később ezt is megtalálta sebesülten, ezt is haza vitte, elhelyezte egy kis ketreczbe, aztán megint csak vissza tért a mezőre. Már esteledett, mikor harmadszor ismétlődött az első eset: megpillantotta a

A MI VASÁRNAPUNK.

III.

Igy állunk föl délután a kertben, séta közben, egy padra és kinézünk a kerítésen. Várjuk, nem halad-e ismerős, akivel beszélgessünk. De Toncsika rákiabál az idegenekre is, az pedig már csak nem illik!

harmadik szem kukoriczát is, de ezt meg egy mókuska kapta föl. Erre úgy rátaposott a királyfi, hogy menten eltört az istenadta állatkának az egyik lába. Mégis futni akart, föl is mászott már egy darabon egy fára, de aztán lezuhant és ott vergődött a földön. Mit tehetett a királyfi? Elő vette a kendőjét, bekötözte a mókuska lábát s éppen beesteledett, mikor haza érkezett vele és szintén elhelyezte egy kis ketreczbe.

No, azt nem mondhatnám, hogy a királyfi nagyon meg volt elégedve egész napi fáradságának az eredményével. Mikor lefeküdt, biz' ő kissé elbusultan tünődött:

— Tessék! Ugyan megjártam! Csuffá tett az a tündér vagy boszorka, hogy hinni mertem magamról... mert saját magam előtt már csak nem tagadom, egy kicsit mégis csak hittem... hogy megszabadíthatom ezt a kegyetlenül megbűnözött királyfi

familiát. Annyit megengedett a titokzatos anyóka, hogy megpillantottam a három kukoricza-szemet, de a kezembe nem adta. Itt van helyette három nyomorékká lett állatka... No, fölápolom szegényeket, aztán szabadon bocsátom őket.

Tekintete oda esett, ahol a kis ketreczek az ablaknál álltak. Fényesen rájuk világitott a hold s a királyfi mosolygott, amint fél-álmában oda nézett... Mint ha nem is

verebceskét, egérkét, mókuskát látna ott, de fényes szárnyu apró tündérkéket, akik nem is a ketreczben, hanem kívül lebegnek és ezüst csengésü hangon halkán beszélnek:

— Többet is tett, mint ami ki volt kötve, szólt az egyik. Nem csak igazi jó szívvvel indult a dolgára, hanem még hozzánk is jó és kegyes volt, akik megbuktattuk jó szándékát.

A MI VASÁRNAPUNK.

IV.

Igy térdelünk este lefekvés előtt az ágyaeskánk végébe, hogy hálát adjunk a jó Istennek a sok örömért, melyben egész nap részünk volt. Mert az úgy illik!

— Ugy van! Igazi tiszta, nemes szív. Nem szabad bánatot okoznunk neki. Kapja meg ő a jutalmát, a bünösök pedig bocsánatot.

— Ugy legyen! És királynőnknek jelenthetjük, hogy immár beteljesedett, amit rendelt és parancsolt.

Aztán föllebbent a három kis alak és eltűnt a hold fényében. A királyfi pedig a fárasztó nap után mélységesen elaludt.

Reggel, amint fölkelt, első gondja a három sebesült állatka volt. De ugyan csak bámult, mikor a ketreczhez lépett.

— Ej, a kis semmiháziak! Mind megszöktek!... De ni!... Mi ez? Mindegyik ketreczben egy-egy szem kukoricza!... Hát még sem álmodtam azt, amit este látni és hallani véltem? Hát ha ez az igazi három szem?

Össze szedte, gondosan a markába szorongatta és sietett az öreg főfőtanácsoshoz.

Ez éppen arra készült, hogy elvigye a király-gunárt, királyné-tyukot és királykisasszony-pávát a titkos baromfi-udvarra.

— Várj csak, jó öreg! szolt a királyfi. Tedd vissza mindegyiket a maga szobájába. Próbálok valamit.

És mind-egyiknek bedobott egy-egy kukoricza-szemet. A következő pillanatban hangos öröm-ujjongás hallatszott mind a három szobából, az ajtók föltárultak és boldogan, sirva, kaczagva, igazi alakjokban léptek ki a király, a királyné és a királykisasszony.

— Meg vagyunk szabadítva! Oh boldogság? Ki mentett meg? Kinek vagyunk örök hálával kötelesek?

— A nemes királyfinak, mondá az öreg fő-főtanácsos.

Bezeg nem küldte már most az öreg király, hogy lóduljon haza! Majd agyon szorongatták örömükben. Aztán elmondtak egymásnak mindent, hogy volt, mint volt.

— Jó szived vezetett ide a mi megszabadításunkra, szolt az öreg király. De érdemesek is leszünk rá, kemény leczkét kaptunk. Jó atyja leszek népemnek s hiszem, a leányom sem lesz többé önző, hiu és szivtelen. Hát, ha ugy akarod, feleségül veheted.

Volt aztán nagy lakodalom, három hétig dinom-dánom s nem volt többé semmi hiba, hanem éltek boldogan és még maig is élénének, ha már meg nem haltak volna.

A KESERGŐ TÁRSAK.

— Állatmese. —

BEHORGASZTOTT fejjel állt a juhocska, nem evett az előtte illatozó szénából. Nagyon elbusultnak látszott, éppen mint a közelében álldogáló öreg csacsi koma,

aki mélyen lelógatta hosszú füleit nagy bánatában. Hogy a juhocskát is oly szomorúnak látta, részvétellel kérdé:

— Hát te ugyan min bánkodom, juhocska? Nekem nagy okom van rá, hogy busuljak; de mi okod lehet rá neked?

— Nagyon nagy! Az étvágyam is elmúlt hogy elgondolkoztam rajta, milyen igazságtalanul bánik velünk szegény juhokkal a sors. Szelidek vagyunk, soha sem bántunk senkit, semmi büniünk sincs, mégis rabság a sorsunk! Az ember rabjai vagyunk, lenyirja gyapjunkat, elszedi sajtnak, turónak a tejünket és oh!... hallottam én, mi lett azokból a társainkból, kiket elhurcolnak s kik soha sem térnek többé vissza... levágják őket, megsütik, megeszik!

— Igaz, nagyon igaz! Igazságtalan a sorsotok! De az enyém sem különb. Mert hogy éppen azon tűnődtem én is. Van-e nálamnál jámborabb, türelmesebb jószág a földön? Nehéz terheket hordozok, vonszoló, béérem a legsilányabb eledellel és mégis ütnek-vernek, csufolnak, megvetnek! Hát igazság ez?

— Jól mondod! sohajtá a juhocska. És míg mi ilyképen szenvedünk, mások vígan élnek a világukat, pedig gonoszak, bűnösök. A ravasz róka, a vérszomjas farkas mennyi gonoszságot követ el, mégis boldogan, szabadon él!

Ekkor közbe szolt Bundás, a nyájörző öreg eb, aki nem messze pihengetett és hallotta a panaszkodást.

— Ejnye no, talán irigylitek a rókát és a farkast?

— Bizony irigyeljük! Talán nincs rá okunk?

— De nincs ám! Ha jobban meggondoljátok, magatok is belátjátok.

— Ugyan? Talán nem igaz, hogy igazságtalan sorsot szenvedünk, ők pedig gonosz létükre boldogok?

— De igen, nem tagadom. Ám de azt is tudom, hogy sokkal jobb az igazságtalanságot elszenvedni mint elkövetni!

Rejtett jelmondás.

Ragyogó égi test =
 Zamatos erdei gyümölcs =
 Négy magyar király neve =
 Kerti szerszám =
 Tagadó szócska =
 A legmagyarabb folyó =
 Eső után van az uton =
 Fulánkös szárnyas bogár =
 Mutató névmás =
 Gyakori női név =
 Fő butor az ebédlőben =
 Az ember, kicsiny korában =
 Drága nemes fém =
 Furfangos ragadozó vad =
 Író eszköz =

Ha az e sorokban jelzett szavakat kitaláljátok és a fenti rendben egymás alá vagy mellé helyezitek: akkor a kezdő betűk össze olvasásából egy híres magyar vezér és költő jelmondását kapjátok.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„A rabszolga-karaván.”

Rajzok az afrikai rabszolga-vadászok ellen vett harczokból, kalandok és nép-ismertető leírások. **Falkenhörst** és **May** nyomán átdolgozta **Árkövy Rikárd**, számos képpel, díszes kötésben.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LX. köt. 3-dik számában közölt csiga-rejtvény megfejtése:

Magyarország nem volt, hanem lesz.

Helyesen fejtették meg: Schuh Ilus, Sárkány Agátka, Mikoss Anna, Körmendy Tibor, Nagy Ilonka, Velvárt Lenke és Béla, Kalavszky Miklóska, Horváth Alajos, Thaly Florence, Vörösmarthy Ilona, Láner Nellike, Schödl Ervin, Donáth Matild, Kun Béla, Lévay Lilly, Hajesi Rózi, Schmidt Erzsike, Schara Szerike, Grünhut Nelli, Weisberger Teri és Ani, Kolos Janka, Fischer Ella és Lili, Andrányi István, Löw Lenke, Kilezer Gyula, Veres László, ifj. Wargha Gyula, Bayer

Anti, Gyárfás Erzsike, Kovács Margitka, Reisenleitner Mariska, Kemény Géza, Csauscher Mariska, Gál Pista és Jenő, Sternberg Mariska, Rosenfeld Erzi és Dalma, Istvánffy Miklós, Somogyi Jolán és Jenőke, Sinkovits Clarisse és Ilma, Humayer Erzsike, Vass Matild, Zsigmondy Edith, Adler Erzsike, Péterfy Vilma, Feichtinger Edith, Schvarcz Irén, Materny Rózsika és Margit, Klein Dezső és Vilmos (részben), Jantsits Jolánka, Tibor és Bandi, Lengyel Margit és Kálmán, Zaicz Gusztó, Vég helyi Lajoska, Furman Lilly, Margitka és János, Ferencz Pál, Hollós László, Szántó Olga és Ernő, Szlávik Géza, Tersztyánszky Etelka, Kazy Péter, báró Vay László, Süics Böske, Steiner Alice, Forster Jolán, Sárffy Jolán és Erzsike, gróf Lázár Tibor, Hajas Zoltán, Fekete Margit, Agfalvi Endre, Márkus János, Reich Ernő, Weldin Ferike, Engel Ella és Kamilla, Krisztinkovich Jenny, Kunetz Józsa, Gibitz Lujza és Mariska, Stern Vilma, Biró testvérek, Imre Kálmán, Velits Gabriella és Olga, Rhédey Zoltán, Nébenzähl testvérek, Blumenthal Rudolf, Alk Edith, Roncsik Jenő, Pichler Istvánka, Baumgarten Jolán, Stern Zsigmond, Politzer Leo, Kornstein Egon, Májay Eugénia, Geréb Andor, Bedő Ilona és Géza, Günther Felicitas, Szentiványi Ella és Marietta, Péter Gabriella és Margit, Szakáll Paula, Faics Boldizsár, Mauthner Ilona és Imre, Berger Miklós, Hajdu Margitka, Koós Miczike, Weisz Felix és Márton, Pap Lilike, Poór Erna, Szabó Margit és Géza, Kovács Bertuska, Capréz Bódi és Feri, Zádor Jenő, Luczenbacher Ada, ifj. Metzger Ede, Csorba Tivadar, Probstner Arthur és Anatol, ifj. Szász Domokos és Andor, Beke Berti és Gyula, Kéthelyi Feri, Altstock Hugo, Grosz Jenő, Csongrádi Ilona és Attila, Mäder Hedvig és Emma, Kövesi Jenő, Richter Ilonka, Janny Gizike, Lasztovicza Erzi, Kellner testvérek, Beréti Mariska, Gáldonyi László, Abelsberg Béla, Vámosy Loránt, Merlin Alice, Tallián Pista és Jeszenszky Andor, Lichtschein László és Sándor, Ybl Márta és Ida, Hofhauser Mariska, Bojthor Gábor, Kelen Emmike, Térfi Marianne, Hefty Mariska, Scharf Erik, Herzog Dóra és Vilma, Sinkovits Clarisse és Ilma, Horváth Erzsike, Pauk (?) Aurél (? A nevedet tisztán és olvashatóan ird! F. b.), ifj. Lévay Gyula, Medveczky Gyurika és Sándorka, Bottos Tibi, Ujhelyi Ilonka, Danilovics Jani, Zettl Oszkár, Hertelendy Bandi (Vonalozott papíron irj, hogy beletaulj az egyenes rend írásába! F. b.), Kilbinger Zoltán, Kummerer Paula, Szinyei-Merse Jenő, Széchenyi Alajos, Trebitsch Rózsa, Kiss Margit, Richter Lola, Veinrich Gizike és Béla, Szentirmai Imre, ifj. Grubits Tivadar, Hirsch Emma, Sarolta és László, Harangí Klárka, Andreánszky Pisti, Schill László, Veress Gizike és Józsika, Ráth Herminke, Dubay Miklós, Kovács Irén, Pálffy Juliska, Kovács Bella és Géza, Záborszky Dezső, Vadász György, Magyar Pál, Csatáry Jani, Dominigg Ilonka és Erzsike, Felméri Margit, Ricska Laczika, Orbán

Zsuzska, Mariska és Sárika, Khuen Károly, Halmi Oszkár, Pressburger Margitka, Hardy Kálmán, ifj. Kleisl Gyula. Rósa Margit, Háy Irén és Julia, Kunváry Györgyi és Ernő, Ranschburg Béla és Pál, Schack Anna és Ella, Hajós Pál és László, Doromby Bandi, Sümegi István, Fehér Margitka, Melegh Dezső, Merlin Alice, Dapsy Klementina, Zombory Bözsike, Margarethen Arthur, Schönstein Mariska, ifj. Negrutiu F. Emil, Szentkirályi Gyula, Büben Aladár, Naschitz Gyuri, Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Fürst Sárika és Magda, Nicolini Eugénia, Bakó Anna, ifj. Muraközy László, Gerber Klárika és Erzsé, Tonheiser Angela, Bing Miczi, Reichel Mariska, Jörg Mariska, Biel Róza, Splény Adrienne, Komlós Magda, Barra Dezső, Szviala Angela, Winkler Tibor, Trebitsch Károly, Robitsek Magda.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertesek lettek *Caprész Bódi és Feri, Szombat-helyti*, kiknek a jutalom-könyvet (*Mesék*, az ifjúság számára írta *Greguss Ágost*) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A *KIS LAP* LX. köt. 2-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Victor Ella és Erzsike, Wellisz Ferencz, Gáldonyi László, Kellner testvérek, Gulyás István, Lasztovicza Erzsé, Janny Gizike, Richter Ilonka, Újhelyi Ilonka, Danilovics Jani, ifj. Taller Gusztáv, Zettl Oszkár, Boháty Ilona (A 10 fillért, melyet nem tudom mi okból mellékelte, az éhező és fázó gyermekeknek juttatom. *F. b.*), Schönstein Mariska, Tózsér Teréz.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Thenke Lajos. Soraidal régi és kedves időt hoztál vissza emlékezetembe. — **Poszlávszky Kálmán.** Jó, de nagyon is könnyű. — **Tózsér Teréz.** Téged a végett küldtek a csetneki iskola tót leánykái közé, hogy ezek tőled tanulják meg a helyes magyar kiejtést. Dicséretes vállalkozás! De tartok tőle, hogy idők jártával nem a te kis társaid tanulják meg a magyar kiejtést, de inkább te sajátítod el a tótos kiejtést. Van is erre tanulságos kis mese az almáról, de nem mondom el, mert, bár távol van tőlem minden sértő szándék, a magyarosodni kívánó tót leánykák rossz néven találnák venni. — **Ranschburg testv.** Nincs különben. — **Danilovics Jani.** Ügyes. Besoroztam. — **Kelen Emmyke, Hofhauser Mariska.** Irástokkal nagyon meg vagyok elégedve. — **Gulyás István.** Csalódlod, ha azt hiszed, hogy itt Budapesten hó idején sűrű szánkázás esik. Hiszen szegény havacszkája, alig hogy lehullott, már lapátolják is össze és söprögetik piszkos fekete kupaczkba. — **Szentirmai Imre.** Kevés öt éves kis olvasómat tudok, aki, mint te, már az írás mesteriségéhez is ért. Mégis inkább annak örvendek,

hogy jól tudsz már korcsolyázni. — **ifj. Grubits Tivadar.** Mentől tovább maradjunk együtt. — **Richter Lola.** Jövő leveledben örvendeztess meg folyógyulladás hírével. — **Budapestről a »Kis Lap«** 2. számában foglalt rejtvény helyes megfejtését vettem, de név alatta nem volt. Ki is lehet az a szeles jószág? — **Dorina néni.** Örömmel vettem s már közelebb olvasás alá kerül. — **Nagy Ilonka.** Legjobb, ha vasárnap teszed postára. E pihenő nap egy óráját úgy is a »Kis Lap«-nak szentelheted. — **Vámosy Loránt.** A közlendő sorába igtattam. — **Hajnal Laczi.** A görög hajdan-kornak egyik dicsősége, Demosthenész, szintén dadogós volt ifju korában. A történelem szerint e gyöngeségét úgy birta le, hogy kavicot tett a nyelvére s ilymód kényszerítette magát a beszédre. Lett is belőle Görögország leghiresebb szónoka. Egyébként orvosi tanácsot nem adok. Minden egyes esetet az orvos megvizsgálja s vizsgálatának eredményéhez szabja hozzá a kezelést. Annyit tudok, hogy Eisenachban, Luther Márton városában, van egy orvosi intézet, melyben a nehéz beszédűek gyógyítását sikerrel folytatják. — **Reisenleitner Mariska.** Azóta, reményem és kíváncsúságom, a ti kedves betegetek már fenn jár. — **Hencz Alexandra és Pistike.** Tán kedvez a szerencse, hogy egyszer hozzátok ellátogatok. A szives meghívást azonban mindenképen köszönöm. — **Grósz Jenő.** A rejtvényed megjelent. Elbeszélésekről majd akkor mondok véleményt, ha beküldted. — **Ürmösy Károlyka.** Utmutatást minden rejtvény mellé adok, de csak éppen annyit, amennyit szükségesnek vélek. Láthatod a megfejtők sűrű számából, hogy ez elég is. Többet te sem kívánhatsz. De ha az effélékben még nincs gyakorlatod: bizonyára akad ismerőid körében, aki megsegít és nyomra vezet. Ennyi szabad. — **Fekete Irén.** Bátran versenyezhetesz te is. — **Stern testv.** Kettejének sorát keritem. — **Schack testv.** Hogy még titeket is a »F. b. 10. p.«-ra kell, hogy figyelmeztesselek! — **H. I.** Inkább ne biztatná a kicsikét! — **Sümegi István.** Örvendve veszem tudomásul, hogy a vizsgálaton szép sikerrel jöttél át. — **Sarkány Agátha.** Szerdánként esti 6-7 óra között szívesen látlak. — **Jörg Mariska.** Rejtvényed beválik s be is van sorozva. Roszesont Ferkéék, addig is, míg hosszabbacska parádés elbeszélésben vonulnának fel, a mai piktori rugaszkodással kedveskednek az ó kis olvasó társainknak. — **Kilczér Gyula.** Csak jöjtek bátran. Szívesen látlak. — **Több levélről a jövő számban.**

JÓ SZÍV.

Az Országos Gyermekek-védő Egyesületnek:
Kummerer Paula 1 kor. 20 fill.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!

F. b.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten